

Lovgivning om børn som pårørende i Danmark?

Høring om Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedr. børn som pårørende¹ i lighed med lovgivningen i Norge².

Der er brugbar erfaring og inspiration at hente vedr. lovgivning om børn som pårørende hos vores naboer i Norden:

Norge implementerede pr. 1.1.2010 lovgivning vedr. varetagelse af børn som pårørende i sundhedsvæsenet. Loven har til formål at forebygge problemer hos børn op til 18 år og deres forældre ved at:

- Sikre at børn og unge i risiko får tidlig hjælp
- Sætte børn og forældre bedre i stand til at mestre situationen, når en forælder bliver alvorligt syg.

Loven i Norge betyder, at alle hospitaler m.v. **skal udpege en børneansvarlig sundhedsperson** i organisationen. Opgaverne for denne ressourceperson er blandt andet at:

- Koordinere arbejdet når der er børn som pårørende
- Vejlede og deltage med sundhedspersoner i konkrete sager
- Fremme børneperspektivet generelt
- Informere og opdatere sundhedspersoner om børn som pårørende
- Sikre gode processer når der sker skift i behandling og ml. afdelinger

Loven medfører tre hovedopgaver:

- 1. Afklare om patienten har børn og akut kortlægning**
 - a. notere alder, omsorgssituation når forælderen er indlagt/under behandling, og om der er behov for akutte tiltag ift. omsorg
 - b. Informere vigtige omsorgspersoner om, hvad der er sket (med samtykke)
 - c. ved behov for omsorgstiltag, kontakte relevante myndigheder
- 2. Kortlægning af behov for barnets behov for information og opfølgning**
 - a. Samtale med patienten om barnets situation, risiko-, og beskyttelsesfaktorer m.v.
 - b. Inddrage information fra barnet og (efter forældersamtykke) fra andre omsorgspersoner, skole m.v.
 - c. Vurdering af, om omsorg for barnet er varetaget.
- 3. Tiltag – give information og opfølgning**
 - a. Planlægge tiltag (i samarbejde med patienten og eventuelt andre) for at varetage barnets behov for information og opfølgning (konkretiseret på hvad, hvem og hvornår)
 - b. Information til barnet og vigtige omsorgspersoner om hvad der sker
 - c. Opfølgning; tiltag skal i størst mulig grad forankres i barnets hverdag.

¹ Sundhedsstyrelsen: *Anbefalinger til sundhedspersoners møde med pårørende til alvorligt syge*. 2012

² Lovgivning om børn som pårørende vedtaget i Norge: Helsepersonelloven §10a og §25, spesialisthelsetjenestelovens §3-7a, samt rundskriv IS-5/2010; Barn som pårørende.

Sverige

Lov om børn som pårørende blev indført i Sverige i 2010. Den blev initieret af en erfaringskonsulent/barn som pårørende ved navn Theres. Derfor kaldes loven "Lex Theres". Hun driver i dag organisationen Maskrosbarn i Sverige (www.maskrosbarn.se). Den svenske lov minder meget om den norske. Den svenske lovgivning omfatter dog også efterladte børn og unge efter dødsfald.

Økonomi i forbindelse med en lovgivning om børn som pårørende

I forbindelse med en lovgivning i DK tilsvarende den norske (i forlængelse af sundhedsstyrelsens anbefalinger), vil der blive krav om, at der udpeges en ressourceperson med opgaver og ansvarsområder tilsvarende de ovenfor nævnte.

Siri Gjesdahl, leder af BarnsBeste³, oplyser at der er afsat cirka 30 mio. kr. årligt fordelt på 10 mio. kr. til BarnsBeste for at systematisere arbejdet med børn som pårørende på hospitalerne, 5 mio. kr. til forskning og 15 mio. kr. til familieambulatorier. I 2013 blev der yderligere bevilliget 1 mio. kr. pr. Region til implementering og forankring af børn som pårørende på hospitalerne. BarnsBeste afholder to årlige kursusdage á 2 dage med to sundhedsprofessionelle fra hvert hospital.

Et økonomisk estimat i dansk kontekst vil være, at en dansk lovgivning på området vil koste 30 – 35 mio. kr. årligt.

Høring og netværk

Børn, Unge & Sorg tilbyder at afholde en høring på Christiansborg for Sundhedsudvalget. Børn, Unge & Sorg sidder i et netværk med fokus på børn og unge som pårørende med blandt andet Børnerådet, Børns Vilkår, Kræftens Bekæmpelse, Psykiatrifonden mv. som alle bakker op om lovgivning på området. Sverige og Norge er også repræsenteret i netværket. En høring vil indeholde erfaringerne fra Norge og Sverige og oplæg fra en række danske organisationer på området.

Preben Engelbrekt
Direktør
Børn, Unge & Sorg
Telefon – 25 61 12 62
Mail – pe@bornungesorg.dk

³ Det norske nationale kompetencecenter for børn, hvis forældre er plaget af misbrug, somatisk- eller psykisk sygdom